

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Saxion Hogeschool
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 70000
7500 KB ENSCHEDE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
28109567

Uw brief van
11 februari 2021

Uw referentie
2021000

Bijlagen
1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzendsdatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Datum 20 mei 2021
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo bachelor Interior Design & Styling

Geacht college,

Met de brief van 11 februari 2021, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 15 februari 2021, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-bacheloropleiding Interior Design & Styling als bekostigde opleiding te verzorgen in Deventer.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 12 april 2021, kenmerk 2021/014, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo-bacheloropleiding Interior Design & Styling als bekostigde opleiding te verzorgen in Deventer. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming met de voorwaarde dat u eventuele groeiambities ten opzichte van de voorgenomen instroom, afstemt met hogescholen met sterk verwante kunstopleidingen in de discipline Vormgeving.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

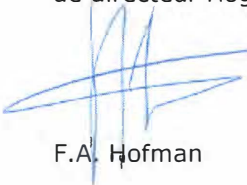
Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd

in het Centraal register hoger onderwijs. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

28109567

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
Mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Saxion Hogeschool voltijd hbo bachelor Interior Design & Styling Deventer	2021/014	12/04/2021

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 15/02/2021 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Saxion Hogeschool om de hbo bachelor Interior Design & Styling als bekostigde opleiding te verzorgen te Deventer (brief van 11/02/2021 met kenmerk 2021000). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Saxion Hogeschool om de hbo bachelor Interior Design & Styling als bekostigde opleiding te Deventer te verzorgen. De commissie adviseert daarbij om de instemming te beperken onder voorwaarde dat Saxion Hogeschool eventuele groeiambities ten aanzien van de voorgenomen opleiding afstemt met hogescholen met sterk verwante kunstopleidingen in de discipline Vormgeving op grond van art. 6.2, lid 3, van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aangevraagde opleiding wordt vanaf studiejaar 2013/2014 aangeboden door Saxion Next, een onderdeel van de stichting Saxion die onbekostigd onderwijs aanbiedt. Aanvrager verzoekt hierbij om de opleiding- met het oog op het toegankelijker maken voor een bredere populatie studiekezers - in bekostigde vorm in Deventer te mogen aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo bachelor in het Croho onderdeel Taal en Cultuur. De opleiding omvat 240 EC en wordt in voltijdvorm aangeboden.

De opleiding leidt op tot een ruimtelijk vormgever die de inrichting van leefruimtes, werklocaties en openbare ruimtes ontwerpt. Studenten maken kennis met interieur, architectuur, ruimtelijke vormgeving, design, styling, bouwkunde en ondernemerschap. De opleiding bestaat uit acht semesters, elk met een thema dat ontleend is aan ontwikkelingen in het vakgebied. De basisfase (de eerste twee leerjaren) bestaat uit het opdoen van basiskennis en -vaardigheden en bewustwording van de professionele ontwerpersrol. De ontwerp opdrachten komen voort uit de praktijk. In de hoofdfase (de twee laatste leerjaren) ligt de sturing van het leren meer bij de student en krijgt hij keuzeruimte om kennis en vaardigheden verder te ontwikkelen en te verdiepen. De student werkt in het derde en vierde leerjaar toe naar een eigen specialisatie uitmondend in het afstuderen.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een havo of vwo diploma en voor mbo-4 gediplomeerden. Aanvrager heeft een numerus clausus ingesteld voor de hbo bachelor Interior Design & Styling van 128 studenten.

De opleiding leidt onder meer op tot functies als interieurontwerper, interieuradviseur, stylist, medewerker bij een architectenbureau, inkoper, verkoper, of zelfstandig ondernemer. Deze functies kunnen vervuld worden bij designafdelingen van bedrijven of bij kleine ontwerpstudio's, detailhandel, bij magazines of architectenbureaus.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criteria b en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo bachelor Interior Design & Styling aansluit op een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo bachelor Interior Design & Styling verwijst aanvrager naar de prognoses voor opleidingstypen en beroepsgroepen zoals opgenomen in ROA's rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2024', het UWV rapport 'Arbeidsmarktpositie van hbo'ers vergeleken' (februari 2020), het rapport 'Macrodoelmatigheidsonderzoek hbo-bachelor Interior Design & Styling' dat KBA in opdracht van aanvrager heeft uitgevoerd (juli 2020), de 'Factsheet resultaten Alumni-survey IDS' (november 2020) en de 'Factsheet resultaten Werkveld-survey IDS' (beide onderzoeken zijn in november 2020 uitgevoerd door aanvrager zelf).

Ter onderbouwing van de kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo bachelor Interior Design & Styling verwijst aanvrager naar het rapport 'Kennis- en Innovatieagenda voor de Creatieve Industrie 2020-2023' van CLICKNL (januari 2020), de 'Monitor creatieve industrie 2019. Nederland, top-10 steden, creatieve bedrijven en beroepen' van de Stichting Media Perspectives (december 2019), de factsheet 'Missies voor de Toekomst. Missiegedreven Topsectoren- en innovatiebeleid' van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (2019) en de 'Roadmap Human Capital Topsectoren 2020 – 2023. Samen aan de slag' een gezamenlijke uitgave van de negen topsectoren, dutch digital delta en Platform Talent voor Technologie (oktober 2019).

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte verwijst aanvrager ten eerste naar data uit ROA's rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2024'. Aangezien dit rapport is gebaseerd op gegevens uit ROA's database AIS en deze database de meest geactualiseerde gegevens bevat, verwijst de commissie naar hetgeen hieronder wordt overwogen over het AIS van ROA. De commissie acht met aanvrager het opleidingstype bachelor kunst relevant voor de aangevraagde hbo bachelor Interior Design & Styling. In dit opleidingstype zijn de verwante bacheloropleidingen Vormgeving en Beeldende Kunst en Vormgeving ondergebracht. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als matig en verwacht vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor kunst

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - kunst	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		6000	6	0.9	hoog
> > Bachelor - kunst	verwachte vervangingsvraag tot 2024		16200	15	2.4	gemiddeld
> > Bachelor - kunst	verwachte baanopeningen tot 2024		22200	21	3.2	gemiddeld
> > Bachelor - kunst	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		28900	27	4.1	hoog
> > Bachelor - kunst	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	1.06				vrijwel geen
> > Bachelor - kunst	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	1.06				matig

Bron: ROA AIS

Aanvrager doet binnen het AIS van ROA tevens een beroep op de arbeidsmarktprognoses voor de beroepsgroepen 'fotografen en interieurontwerpers' en 'grafisch vormgevers en productontwerpers'. De commissie overweegt dat binnen ROA's prognoses per opleidingstype zowel verwachte vacatureaantallen worden opgenomen als de uitstroomcijfers van afgestudeerden. Zodoende wordt inzichtelijk gemaakt wat de verhouding is tussen werkzoekenden en baanopeningen, waardoor een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van een bepaald opleidingstype kan worden vastgesteld. In ROA's prognoses per beroepsgroep is slechts het aantal verwachte vacatures opgenomen, zonder dat dit wordt afgezet tegen de uitstroom uit opleidingen of het gevraagde opleidingsniveau. Om die reden kent de commissie in algemeenheid meer gewicht toe aan relevante opleidingstypen in ROA's database AIS dan die van de beroepsgroepen. De commissie is met aanvrager van oordeel dat binnen de beroepsgroepen van het AIS van ROA, de beroepsgroepen 'fotografen en interieurontwerpers' en 'grafisch vormgevers en productontwerpers' relevant zijn omdat blijkens de classificatie hierin de beroepen interieurontwerpers en decorateurs en grafisch vormgevers zijn opgenomen. Het ROA typeert voor de beroepsgroep fotografen en interieurontwerpers de uitbreidingsvraag tot 2024 erg hoog en de vervangingsvraag als gemiddeld. Het ROA verwacht enige knelpunten bij deze beroepsgroep in 2024 (zie tabel 1a). Voor de beroepsgroep 'grafisch vormgevers en productontwerpers' wordt een hoge uitbreidingsvraag en een erg lage vervangingsvraag tot 2024 verwacht. Het ROA verwacht enige knelpunten bij deze beroepsgroep in 2024 (zie tabel 1b).

Tabel 1a. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep fotografen en interieurontwerpers

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Fotografen en interieurontwerpers	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		3400	14	2.2	erg hoog
Fotografen en interieurontwerpers	verwachte vervangingsvraag tot 2024		5100	21	3.2	gemiddeld
Fotografen en interieurontwerpers	verwachte baanopeningen tot 2024		8500	35	5.1	hoog
Fotografen en interieurontwerpers	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.875				enige

Bron: ROA AIS

Tabel 1b. Arbeidsmarktprognose beroepsgroep grafisch vormgevers en productontwerpers

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Grafisch vormgevers en productontwerpers	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		6000	10	1.6	hoog
Grafisch vormgevers en productontwerpers	verwachte vervangingsvraag tot 2024		3900	7	1.1	erg laag
Grafisch vormgevers en productontwerpers	verwachte baanopeningen tot 2024		10000	17	2.6	laag
Grafisch vormgevers en productontwerpers	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2024	0.872				enige

Bron: ROA AIS

Aanvrager verwijst in ROA's arbeidsmarktinformatiesysteem voorts naar de prognoses voor de beroepsgroep architecten. ROA verwacht zeer grote knelpunten in de personeelsvoorziening in 2024. Voor deze beroepsgroep wordt een totale uitbreidingsvraag tot 2024 verwacht van 2%. De perspectieven voor de beroepsgroep architecten is gunstig, maar slechts een enkele functie (die van interieurarchitecten) binnen deze beroepsgroep sluit aan op het profiel van de hbo bachelor Interior Design & Styling.

De commissie constateert dat ROA's prognoses voor het relevante opleidingstype en de relevante beroepsgroepen een matig tot redelijk positief beeld opleveren van de arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden.

Aanvrager betoogt dat uit het UWV rapport 'Arbeidsmarktpositie van hbo'ers vergeleken' naar voren komt dat de loopbaanontwikkeling van de specifieke groep vormgevers en ontwerpers de eerste tien jaar na de start (zeer) gunstig is. Aanvrager verwijst ter onderbouwing van haar betoog naar pagina 35 van het rapport. Het rapport 'Arbeidsmarktpositie van hbo'ers vergeleken' telt echter maar 18 pagina's. De commissie stelt vast dat in dit rapport de arbeidsmarktpositie van afgestudeerden van het hoger beroepsonderwijs in beeld is gebracht. Aanvrager heeft ter onderbouwing van haar betoog niet verwezen naar een specifieke relevante hbo-bacheloropleiding. De commissie stelt voorts vast dat de tabel van opleidingen met een (zeer) goede arbeidsmarktpositie na 10 jaar in 2018 van cohort 2007-2008 (tabel 5, p. 9 van het rapport van het UWV) geen opleidingen bevat die opleiden tot vormgevers en ontwerpers. Anders dan aanvrager betoogt volgt uit dit rapport niet dat de arbeidsmarktpositie van vormgevers en ontwerpers 10 jaar na start (zeer) gunstig is.

Aanvrager heeft eind 2019 onderzoeksbureau KBA een arbeidsmarktonderzoek laten uitvoeren. KBA heeft in het kader van dit onderzoek in november/december 2019 618 organisaties in relevante werkvelden (zoals interieur ontwerp bureaus, architectuur ontwerp bureaus, meubelbranche, projectinrichting, online marketing, projectontwikkelaars en (woon)winkels) benaderd. 185 organisaties hebben aan het onderzoek meegewerkt. De respondenten hebben per e-mail een uitnodiging ontvangen voor deelname aan het onderzoek, met daarin (de link naar) de vragenlijst, de typering van de professional en de blauwdruk van de opleiding. Vervolgens zijn de respondenten telefonisch benaderd voor afname van de vragenlijst. De meest voorkomende functies die respondenten uitvoeren zijn volgens het macrodoelmatigheidsonderzoek interieurontwerper, interieurarchitect, architect, stylist, en/of combinaties daarvan. Bij het onderzoek zijn de gestelde vragen en een beschrijving van de organisaties en functies van respondenten vermeld. De namen van de respondenten en organisaties zijn niet vermeld. Uit het onderzoek komt - samengevat weergegeven en voorzover thans van belang - naar voren dat er op dit moment professionals in het werkveld voorkomen met (de kern van) het taak- en competentieprofiel van de ruimtelijk vormgever. Verwacht wordt dat het aantal professionals met een dergelijk profiel zal toenemen over de komende tien jaar, zowel binnen de onderzochte arbeidsorganisaties als binnen het gehele werkveld. Voor zpp'ers geldt dat zij wel een groei verwachten in de sector, maar deze - vanzelfsprekend - niet per definitie verwachten in hun eigen organisatie. Op dit moment zijn in de 185 onderzochte arbeidsorganisaties 762 fte medewerkers in dienst met (de kern van) het profiel van de bachelor ruimtelijk vormgever. De verwachting is dat het aantal medewerkers binnen de deelnemende arbeidsorganisaties groeit naar 1.080 fte over tien jaar. De prognose is dat de jaarlijkse arbeidsmarktbehoefte aan bachelor ruimtelijk vormgevers 51 fte bedraagt en dat er

een jaarlijkse instroom van 91 studenten nodig is om in die behoefte te kunnen voorzien. Daarbij gaat het volgens aanvrager niet zozeer om het exacte getal als om de bevestiging dat er sprake is van substantiële, betekenisvolle arbeidsmarktbehoefte. De commissie constateert dat dit onderzoek blijkt geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo bachelor Interior Design & Styling.

In aanvulling op het arbeidsmarktonderzoek van KBA heeft aanvrager verwezen naar de resultaten van een door haar uitgevoerde enquête onder werkgevers en alumni van de hbo bachelor IDS (de 'Factsheet resultaten Werkveld-survey IDS en de 'Factsheet resultaten Alumni-survey IDS'). Volgens aanvrager zijn de enquêtes in november 2020 afgenomen. Uit het aanvullende IDS-werkveldonderzoek blijkt dat 50% van de ondervraagde ondernemers (n=176) de afgelopen vijf jaar een IDS-alumnus in dienst heeft genomen/gehad. Een grote meerderheid van 89% geeft aan de intentie te hebben in de toekomst een IDS-alumnus aan te nemen. De enquête vermeldt weliswaar bij wat voor soort organisaties de respondenten werkzaam zijn, maar vermeldt niet voor welke bedrijven en organisaties de respondenten werkzaam zijn, aanvrager heeft evenmin informatie verstrekt over de functies en namen van de respondenten. Gelet op het voorgaande acht de commissie dit onderzoek niet valide en navolgbaar en heeft de commissie de uitkomsten van dit onderzoek niet bij de beoordeling betrokken. Aanvrager vervolgt dat uit de enquête onder 108 alumni (cohorten 2011-2015) volgt dat de perceptie van de meeste alumni is dat de kans op werk in de toekomst goed of uitstekend (73%); een minderheid van 5% schat de kans op werk in als slecht. De perceptie van alumni in de in de functie van Designer/Ontwerper en Interieurontwerper/-vormgever/-architect is duidelijk respectievelijk licht beter. 100% van de alumni in de functie van Designer/Ontwerper verwacht goede of uitstekende kansen op werk in de toekomst. Voor Interieurontwerpers-vormgevers/-architecten verwacht 73% goede of uitstekende kansen op werk in de toekomst. De commissie overweegt dat zij minder waarde hecht aan de perceptie van alumni dan over hun feitelijke arbeidsmarktpositie. De commissie constateert dat uit de enquête volgt dat IDS-alumni gemiddeld 3,48 maanden zoeken naar betaald werk (zie tabel 7 van de 'Factsheet resultaten Alumni-survey IDS). Vergeleken met de kunstsector en met het hbo als geheel is dat ruim twee keer zo lang (resp. 1,66 en 1,42 maanden). Dit gegeven geeft geen positief beeld van de arbeidsmarktpositie van afgestudeerden van de hbo bachelor Interior Design & Styling. Uit de enquête volgt echter wel dat ruim driekwart (76%) van de alumni IDS-gebonden werk verricht. Dit is beter dan het gemiddelde van de sector HBO-kunst (63%). Dit gegeven biedt naar het oordeel van de commissie daarentegen wel een positieve indicatie van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De commissie merkt echter wel op dat uit deze enquête niet kan worden afgeleid hoe groot de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo bachelor Interior Design & Styling is.

Wat betreft de kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan IDS-ers verwijst aanvrager naar twee ontwikkelingen binnen de creatieve industrie: de maatschappelijke waarde van de creatieve industrie en de creatieve industrie als aanjager van maatschappelijke innovatie.

Aanvrager schrijft dat blijkens de 'Kenniss- en Innovatieagenda voor de Creatieve Industrie 2020-2023' van maatschappelijke waarde sprake is wanneer de creatieve industrie zorgt voor een beter functionerende samenleving, door een bijdrage te leveren aan bijvoorbeeld participatie van zoveel mogelijk burgers in sociale processen, mechanismen van uitsluiting tegengaat of meehelpt een duurzame samenleving te bevorderen waardoor de levenskwaliteit stijgt (p. 83). Maatschappelijke impact krijgt dan de vorm in bijvoorbeeld een betere aansluiting van diensten van bedrijven en instellingen op de ervaringswereld van mensen in hun rol van burgers en consumenten. Creatieve professionals kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van wijken, bijvoorbeeld door het creëren van ontmoetingsplaatsen zoals buurttuinen die zorgen voor sociale cohesie in een wijk (de 'Monitor creatieve industrie 2019', p. 113). De commissie stelt vast dat studenten blijkens het opleidingsprofiel leren om flexibel in te spelen op vraagstukken in de maatschappij en passende ontwerp oplossingen te zoeken voor de behoeften van (eind)gebruikers en opdrachtgevers. Aanvrager noemt als voorbeeld leegstand, herbestemming, vitalisering, renovatie, restauratie en flexibele of tijdelijke invulling van ruimten. De commissie constateert dat de opleiding inhoudelijk aansluit op de beschreven beweging dat creatieve professionals steeds vaker een bijdrage leveren aan maatschappelijke vraagstukken, maar dat uit de passages waar aanvrager naar heeft verwezen niet volgt dat die beweging zich vertaalt in een groeiende arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden.

Aanvrager vervolgt dat de veranderende wereld om ons heen vraagt om brede vaardigheden die ons in de toekomst in staat stellen flexibeler te kunnen inspelen op zogeheten wicked problems: urgente, complexe

en maatschappelijke vraagstukken. Blijkens de 'Kennis- en Innovatieagenda voor de Creatieve Industrie 2020-2023', wordt er nu ook en vooral gekeken naar de effectiviteit van de bijdragen die de creatieve industrie en creatieve professionals kunnen leveren aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen (p. 83). Het gaat hierbij om uitdagingen rondom klimaatverandering, energietransitie, wonen, duurzaamheid, gezondheid, zorg en veiligheid (de factsheet 'Missies voor de Toekomst. Missiegedreven Topsectoren- en innovatiebeleid'). Deze uitdagingen vragen volgens aanvrager vooral creatief denken en handelen, probleemoplossend vermogen en ondernemerschap. Juist in het kader van een missie gedreven innovatiebeleid is het relevant dwarsverbanden te leggen tussen de creatieve industrie en andere sectoren en de inzet van creatieve professionals voor uiteenlopende uitdagingen te benutten en te bevorderen ('Kennis- en Innovatieagenda voor de Creatieve Industrie 2020-2023', p. 83). De focus ligt blijkens de 'Monitor creatieve industrie 2019' hierbij op embedded creativity, creatief kapitaal en cross overs. Hierbij zijn de key enabling methodologies – de set van methoden en technologische mogelijkheden – volgens aanvrager onontbeerlijk (p. 16). De Monitor vermeldt voorts dat met de verdere ontwikkeling van de creatieve economie het aantal werkzame creatieve professionals dat emplooi vindt buiten de creatieve industrie eerder zal toenemen dan afnemen. Dat biedt volgens de Monitor grote kansen (p. 56). Aanvrager vervolgt dat in de 'Roadmap Human Capital Topsectoren 2020 – 2023' wordt aangegeven dat toekomstig creatief talent zowel geprepareerd moet zijn voor werk binnen de creatieve industrie als in andere segmenten van economie en samenleving. De Monitor vermeldt voorts dat in die laatste context het kunnen werken in een multidisciplinaire omgeving met andersoortig opgeleide professionals aan de orde van de dag is (p. 56). Het toegepaste karakter van de hbo bachelor Interior Design & Styling sluit volgens aanvrager naadloos aan op de ontwikkelingen in de brede maatschappelijke context. De commissie is van mening dat deze bronnen een indicatie bieden van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan creatieve professionals buiten de creatieve industrie.

Ter onderbouwing van de kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan IDS-ers verwijst aanvrager naar de reeds besproken 'Factsheet resultaten Alumni-survey IDS'. Zoals reeds overwogen acht de commissie dit onderzoek niet valide en navolgbaar, zodat deze bron evenmin als onderbouwing van de kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte kan dienen.

Ter onderbouwing van de kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte verwijst aanvrager tot slot naar de 'Factsheet resultaten Werkveld-survey IDS'. Aanvrager betoogt - samengevat weergegeven - dat uit deze factsheet blijkt dat 47% van de respondenten in het werkveld groei van werkgelegenheid verwacht. 46% van de respondenten verwacht consolidatie. Dat betekent volgens aanvrager dat 93% van alle respondenten vertrouwen heeft in de ontwikkelingen van werkgelegenheid voor IDS-ers. De belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen in het werkveld worden gezien in het soort opdrachtgevers en doelgroepen, veranderingen in de technologie en ontwerptools, veranderingen in businessmodellen of marketingstrategieën. De opleiding speelt volgens aanvrager in op deze ontwikkelingen. De commissie is van mening dat de 'Factsheet resultaten Werkveld-survey IDS' een indicatie biedt van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager het bestaan van enige arbeidsmarktbehoefte aannemelijk heeft gemaakt. De commissie heeft daarbij veel gewicht toegekend aan ROA's prognoses voor de relevante beroepsgroepen en het rapport 'Macrodoelmatigheidsonderzoek hbo-bachelor Interior Design & Styling' dat KBA in opdracht van aanvrager heeft uitgevoerd. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Aanvrager betoogt, ter onderbouwing van haar stelling dat er ruimte is voor de hbo bachelor Interior Design & Styling, dat de aangevraagde opleiding zich onderscheidt door een focus op de gebruiker (human), de (bouw)technische innovaties (technology) en de economische haalbaarheid (business) en op dit moment de enige opleiding in Nederland is die binnen isatcode 39210 wordt aangeboden. Aanvrager beschouwt de volgende opleidingen (mogelijk) verwant aan de aangevraagde bacheloropleiding: de bachelor Vormgeving (Academie Minerva/ de Hanze Hogeschool), de specialisatie Architectural design binnen de bachelor Vormgeving (Gerrit Rietveld Academie), Allround styling (Academie Artemis), de specialisatie Spatial Design binnen de bachelor Vormgeving (Willem de Kooning Academie/ Hogeschool Rotterdam en Hogeschool voor de Kunsten Utrecht), de specialisatie Interieurarchitectuur binnen de bachelor Vormgeving (Artez), de specialisatie Interieurarchitectuur en meubelontwerpen binnen de bachelor Vormgeving (Koninklijke Academie voor de Beeldende Kunst/ Hogeschool der Kunsten Den Haag). De commissie acht deze opleidingen sterk verwant

omdat zij een soortgelijke instroomdoelgroep bedienen, omdat de programma's een substantiële overlap vertonen met het programma van de voorgenomen opleiding en omdat zij hun studenten voor (min of meer) dezelfde beroepen opleiden. Dat de bacheloropleidingen in mindere mate aandacht besteden aan ondernemerschap en economische haalbaarheid dan de aangevraagde opleiding maakt dat niet anders. De commissie stelt vast dat interieurontwerpers veelal worden opgeleid via specialisaties die binnen de hbo bacheloropleidingen Vormgeving zijn ingebed. De commissie beschouwt de hbo bachelor Vormgeving van Fontys Hogeschool eveneens als sterk verwant gelet op de aandacht die de opleiding besteedt aan ruimtelijk ontwerp en studenten onder meer opleidt voor functies op een ontwerp bureau. De bacheloropleidingen Vormgeving van de Design Academie Eindhoven, Avans Hogeschool en Zuyd Hogeschool acht de commissie aanverwant omdat zij zich inhoudelijk meer richten op kunst dan op ruimtelijke vormgeving (interieurontwerp).

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in de bekostigde verwante bacheloropleidingen. De commissie heeft geen toegang tot instroomgegevens op specialisatie- en trackniveau. De instroom in verwante onbekostigde hbo bacheloropleiding Interieurarchitectuur en -ontwerp van NCOI is evenmin bekend. De instroom van de (aan)verwante opleidingen is gestegen met uitzondering van cohort 2019-2020 (tabel 3).

Tabel 3. Instroom eerstejaarsstudenten in (aan)verwant voltijd bekostigd onderwijsaanbod

Opleiding	Instelling	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20
B Vormgeving (39111)	ArtEZ (27NF)	238	257	283	292	277
	Avans Hogeschool (07GR)	227	242	219	226	200
	Design Academy Eindhoven (02NT)	139	118	134	145	144
	Fontys Hogescholen (30GB)	25	24	39	34	33
	Hanzehogeschool Groningen (25BE)	81	100	76	124	90
	Hogeschool der Kunsten Den Haag (23KJ)*	147	137	150	159	151
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	235	340	296	332	432
	Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (00MF)	311	321	373	355	317
	Hogeschool Zuyd (25JX)	90	96	106	95	101
B Beeldende Kunst en Vormgeving (39109)	Gerrit Rietveld Academie (02BY)*	173	179	175	173	156
Totaal		1666	1814	1851	1935	1901

Bron: DUO, bewerking ABF

* Deze instellingen bieden de opleidingen Vormgeving en Beeldende Kunst en Vormgeving ook in deeltijd aan.

Aanvrager geeft aan dat voor het studiejaar 2020-2021 118 studenten zich hebben ingeschreven voor de aangevraagde opleiding. Uitgaande van de numerus clausus die is ingesteld en de bestaande en geprognosticeerde instroom in de opleiding, verwacht aanvrager dat de opleiding geen (veranderende) invloed zal hebben op de instroom in het landelijke (bekostigde) onderwijsaanbod. Aanvrager verwacht een instroom van circa 100-120 studenten per jaar. De commissie acht deze prognose realistisch.

Vanaf 15/02/2021 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Saxion Hogeschool om de hbo bachelor Interior Design & Styling in Deventer aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Naar aanleiding van deze kennisgeving heeft Hogeschool Zuyd een zienswijze ingediend. Hogeschool Zuyd heeft in haar zienswijze bezwaren geuit tegen het voornemen van aanvrager. Volgens Hogeschool Zuyd vertoont de voorgenomen bachelor zowel qua naam als inhoud een substantiële mate van verwantschap met de opleiding Vormgeving (in het bijzonder de specialisatie Architectonische Vormgeving) en voorziet het huidige aanbod vanuit hbo perspectief ruimschoots in de maatschappelijke behoefte en arbeidsmarktbehoefte. Daarnaast wijst Hogeschool Zuyd op het feit dat de opleidingen Vormgeving sedert de start van de sectorplannen in 2012 afspraken hebben gemaakt over beperkingen van de studentenaantallen om een goede aansluiting op de arbeidsmarkt te behouden. Volgens Hogeschool Zuyd doorkruist onderhavige aanvraag de deugdelijkheid en

zinnelijkheid van deze volumeafspraken.

De commissie overweegt dat als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de aangevraagde hbo bachelor Interior Design & Styling wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. De commissie overweegt hiertoe dat de onbekostigde hbo bachelor Interior Design & Styling wordt vervangen door de aangevraagde bachelor, waardoor de druk op de arbeidsmarkt nauwelijks zal toenemen. De instroom in de onbekostigde hbo bachelor Interior Design & Styling lag blijkens het aanvraagdossier over de studiejaren 2014/2015 tot en met 2018/2019 niet hoger dan 120 studenten per jaar en de aangevraagde bachelor is gemaximeerd en zal niet meer dan 128 studenten bedragen, zodat de instroom in de aangevraagde bachelor niet ten koste zal gaan van het bestaand landelijk aanbod. Vestiging van de opleiding in Deventer heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie stelt met Hogeschool Zuyd vast dat de hogescholen met kunstonderwijs in 2011 in het Sectorplan hbo kunstonderwijs 'Focus op Toptalent' 2012-2016 afspraken hebben gemaakt over de reductie van het aantal studenten bij bepaalde bacheloropleidingen waaronder die van Vormgeving. Tegelijkertijd is de afspraak gemaakt dat de hogescholen met kunstonderwijs versterkt inzetten op de kwaliteit van het kunstvakonderwijs. De in het Sectorplan ingezette onderlinge samenwerking en profilering is voortgezet via het Sectorplan Kunstonderwijs Next Agenda 2016- 2020. Deze agenda bevat de gezamenlijke ambities van de sector hbo kunstonderwijs voor de studiejaren 2016-2020. Hierin is onder meer opgenomen dat het kunstonderwijs met elkaar blijft sturen op het volume van het aantal ingeschreven studenten. De hogescholen spraken daarover met elkaar af dat de bacheloropleidingen uit het Sectorplan klein blijven conform de streefwaarden uit het Sectorplan voor het meetmoment oktober 2015 (p. 49). Bij brief van 23 juni 2020 heeft de minister van OCW de looptijd van de Kunstonderwijs Next Agenda 2016- 2020 verlengd tot en met 2021. Hierdoor blijven de afspraken over de volumebeperking in het kunstonderwijs en de bijhorende financiële compensatie voor de sector gehandhaafd tot en met 2021. De commissie stelt voorts vast dat Saxion Hogeschool (aanvrager) geen deel uitmaakt van het sectoroverleg (bekostigd) hoger kunstonderwijs. Hoewel Saxion Hogeschool niet gehouden is aan de gemaakte bestuurlijke afspraken over de volumebeperking in het kunstonderwijs, acht de commissie aansluiting van Saxion Hogeschool bij toekomstige afspraken over de volumebeperking in het kunstonderwijs van belang teneinde het hoger kunstonderwijs toekomstbestendig te houden. Om die reden adviseert de commissie de minister in te stemmen met het voornemen van aanvrager onder voorwaarde dat zij eventuele groeiambities ten aanzien van de voorgenomen opleiding in overleg afstemt met andere hogescholen in het kunstonderwijs in de discipline Vormgeving, zolang de sectorale afspraken over de volumebeperking in het kunstonderwijs van kracht zijn. De Regeling biedt immers de minister de mogelijkheid om overeenkomstig artikel 6.2, derde lid van de WHW de instemming te beperken onder een bepaalde voorwaarde (zie p. 17 van de toelichting op de Regeling).

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo bachelor Interior Design & Styling te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek. De commissie adviseert daarbij om de instemming te beperken onder voorwaarde dat Saxion Hogeschool eventuele groeiambities ten aanzien van de voorgenomen opleiding afstemt met hogescholen met sterk verwante kunstopleidingen in de discipline Vormgeving op grond van art. 6.2, lid 3, van de WHW.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de hbo bachelor Interior Design & Styling die Saxion Hogeschool nu onbekostigd aanbiedt reeds geaccrediteerd is. Dit betekent dat, mocht de minister een positief macrodoelmatigheidsbesluit nemen over deze opleiding, de instelling in beginsel geen Toets Nieuwe Opleiding bij de NVAO hoeft aan te vragen. Om die reden brengt de commissie geen advies uit aan de NVAO over de naam en positie in het Croho.

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a wavy tail, positioned above the printed name.

drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.